

Miljøkonsekvensrapport til § 16a, IE-brug - slagtegrise

Smedebækvej 43 – 7361 Ejstrupholm

7.931 kg N/år 4.139 m² produktionsareal og 1.985 m² gødningslager

Slagtegrise - udvides med nye rundbuestalde.

Udvidelse i tilknytning til eksisterende anlæg.

Skema 250089 i Husdyrgodkendelse.dk

- Slagtegrise i eksisterende bygninger og rundbuehaller

Stamoplysninger

Ansøger og ejer	<i>Keld Kjærsgaard Vidriksen Hjøllundvej 17, 7361 Ejstrupholm</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Smedebækvej 43, 7361 Ejstrupholm</i>
CVR-nummer	<i>2973 7991</i>
CHR-nummer	<i>12030</i>
Kommune	<i>Ikast - Brande kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>1460950</i>
Matrikel-nr.	<i>11p, m.fl., Nr. Gludsted By, Ejstrup</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Engvej 10 og forpagtede anlæg</i>
Biaktiviteter	<i>Markbrug og maskinstation på Engvej 10</i>
Ansøgningskema	<i>250089</i>
Konsulent	<i>Velas Cvr: 30869052 Anne Kirkegaard. 29634004</i>
Ansøgning indsendt Sidst revideret	<i>juli 2025</i>

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Smedebækvej 43. 7361 Ejstrupholm. Det ansøgte omfatter nye rundbuehaller til slagtegrise. Det eksisterende slagtegriseanlæg er senest udvidet i 2018, slagtegrise produktion i eksisterende stalde fortsætter. Der søges om en udvidelse af lagerkapaciteten ved to nye gyllebeholdere hvoraf den ene vil være med teltoverdækning.

De bestående staldafsnit og nye stalde forbindes via gangareal/servicegang og drivvej. Den eksisterende fælles servicebygning anvendes forsat og udvides ikke i forbindelse med udvidelsen.

Hver ny gylletank bliver på 4.000 m³

De eksisterende gylletanke anvendes ikke i ansøgt drift.

Inventar til grisene, her 25-49 % fast gulv.

Sygestiernes indretning ses til højre i billedet.

Figur 1. indretning af stier, sygesti til højre i billedet

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Staldene er nummereret forløbende. De nye stalde får nummer 8 – 9 – 10 og eksisterende stalde til grise 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7.

Stamoplysninger	2
Forord	3
1. Indledning	5
2. Ikke-teknisk resume	8
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	12
3. Husdyrbruget og det ansøgte	13
3.1 Indretning og drift af anlægget	13
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	16
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	19
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	19
3.4.1 Generelle afstandskrav	22
3.5 Ammoniakemission	23
3.5.1 Naturpunkter	24
3.6 Lugtemission	26
3.6.1 Kumulation til naboer	27
3.7 Øvrige emissioner og gener	27
3.7.1 Støj	27
3.7.2 Støv	29
3.7.3 Lys	29
3.7.4 Skadedyr	29
3.7.5 Transporter	30
3.7.6 Mulige uheld	31
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	31
3.8.1 Døde dyr	31
3.8.2 Affald	33
3.8.3 Olie- og kemikalier	35
3.8.4 Energiforbrug	35
3.8.5 Vandforbrug	35
3.9 BAT-Ammoniakemission	36
3.10 Grænseoverskridende virkninger	37

4.	Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	37
4.3	<i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	38
4.4	<i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	38
4.5	<i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	38
4.6	<i>Lugtgener for omboende</i>	40
4.7	<i>Støjgener</i>	40
4.8	<i>Støvgener</i>	41
4.9	<i>Lyspåvirkninger</i>	41
4.10	<i>Skadedyr</i>	42
4.11	<i>Transporter</i>	42
4.12	<i>Energi</i>	43
4.13	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	43
4.14	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	43
4.15	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	44
4.16	<i>Alternative løsninger</i>	44
4.17	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	45
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	45
5.3	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	45
5.4	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	45
5.4.1	<i>BAT-Energi</i>	45
5.4.2	<i>BAT-Vand</i>	45
5.4.3	<i>Management</i>	45
6.	Konklusion	46

1. Indledning

Ejendommens godkendelse fra 2019 beskriver en udvidelse som er delvis udnyttet. Grisene hører forsat under Keld Kjærsgaard Vidriksen med cvr nr. 29737991.

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer etableringen af yderligere nye stalde til slagtegrise og etablering af det tidligere ansøgte.

De eksisterende grise stalde fortsætter med uændret drift.

De tidligere ansøgte gyllebeholdere skal etableres med ny placering.

De nye rundbuehaller opføres i tilknytning til eksisterende stalde på den østlige side af anlægget. De nye rundbuehaller opføres mellem eksisterende stalde og eksisterende skovbevoksning. Der er

benyttet bedste teknologi i produktionen, gyllekøling i alle nyere staldafsnit(rundbuestaldene) og fast overdækning af en af de nye gyllebeholdere til flydende husdyrgødning.

Alle stalde anvendes til produktion af Danske grise.

Teknik og Management

Eksisterende stalde 1-5 har drænet gulv 33%/67% spalter og eksisterende stald (6+7) er 25-49 % fast gulv. Alle ansøgte stalde indrettes med fast gulv og delvis spaltegulv - 25-49 % fast gulv.

Alle stalde er med mekanisk ventilation, lavenergi

Alle stalde er med automatisk foderanlæg hvor der anvendes fodertyper der er afpasset til grisene.

- Tørfoder og/eller vådfoder til grise i sygestier
- Vådfodring til alle grise i alle staldafsnit

Gyllen kan afsættes til biogas og herefter afsættes til andre ejendomme i området.

Oplysninger indhentet:

[https://kommuneplan.ikast-brande.dk/ \(kommunalplan 2021-2033\)](https://kommuneplan.ikast-brande.dk/ (kommunalplan 2021-2033))

<https://naturdata.dk>

<https://naturdata.miljoportal.dk/>

Figur 2 - Smedebækvej 43

2. Ikke-teknisk resume

Keld Kjærsgaard Vidriksen bor privat på Hjøllund vej 17, han driver griseproduktion på flere ejendomme, både ejede og lejede produktionsanlæg. På Smedebækvej 43, 7361 Ejstrupholm søges om en udvidelse af produktionsarealet.

Stuehuset bruges til medarbejderbolig, mandskabsrum og kontor.

Planen er at udvide i nye stalde med ny teknologi, da husdyrproduktion i dag kræver præcision og høj hygiejnestandard. Der bliver produceret i holddrift, staldenes sektioner tømmer og rengøres mellem hvert hold. Der anvendes eget korn og indkøbt færdigfoder.

8 – års drift

En produktion på 7.000 slagtesvin (32-107 kg) i alt 1.700 stipladser. Det var en screenings tilladelse som lå til grund for godkendelse af produktionen på ejendommen fra 2004. Det tilhørende staldanlæg er de eksisterende stalde (1-5) med et opgjort produktionsareal på 1.100 m² til slagtegrise på miljøspalter (drænet gulv og spalter). Gyllebeholdere med naturligt flydelag.

Nudrift

En årlig produktion af slagtegrise:

- 1.100 m² produktionsareal på drænet gulv + spalter.
- 890 m² delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv. Gyllekøling
- 561 m² gylletanke (3 stk.) med naturligt flydelag.

Produktionen er godkendt i §16a godkendelse fra 2 april 2019 i den oprindelige bygningsmasse, med udvidelse i rundbuehaller og nye gylletanke. Godkendelsen er delvis ibrugtaget med etablering af stald 6+7 i 2020.

Figur 3 - Rundbuehal og eksisterende stalde forbundet med servicegang.

Ansøgte projekt

De eksisterende slagtegrise stalde benyttes forsat. Ny produktion til slagtegrise i rundbuehaller, med 25-49 % fast gulv og vådfodring.

De eksisterende gyllebeholders kapacitet erstattes af to nye gyllebeholdere.

Udvidelsen af staldene er beregnet ud fra stipladsmodel, fra 1.990 m² til 4.139 m².

Figur 4 – Ortofoto med stalde og gyllebeholdere

De nye stalde skal forsynes med klimastyring og der anvendes miljøteknologi i form af gyllekøling. Den ene af de nye gyllebeholdere bliver også forsynet med miljøteknologi i form af fast overdækning. Gyllesystemet skal forberedes på samarbejde med biogasanlæg.

På områder som transport og effektivitet, vil produktionen få fordel ved rationaliseringsændringer. Fordele gør sig desuden gældende i forhold til so holdere og slagteri. Der er fleksibilitet og hurtig kontakt til produktionen i forbindelse med ændringer i leverancer mm. Økonomisk ligger fordelene i muligheden for at handle større mængder foder og tilskudsfoder.

Der bliver behov for uddannet arbejdskraft.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Nærmeste enkeltbolig Smedebækvej 38 ligger 655 m fra staldanlægget, den beregnede geneafstand er 374 m. Samlet bebyggelse er udpeget til, Smedebækvej 35 i Gludsted, og nærmeste byzone ligger ved Ejstrupholm. Afstandskravene er overholdt da afstande er længere end geneafstanden.

Indenfor konsekvenszonen for lugt som er beregnet til 1.153 m, ligger 12 beboelser ud over Smedebækvej 43 inden for konsekvenszonen her af 8 med landbrugspligt. Gludsted er ikke udpeget som byzone og ligger udenfor konsekvenszone.

Miljøteknologi

Lugtberegningerne er foretaget uden af medtage effekten af lugtreduktionen, som opnås ved hjælp af gyllekøling. Der skal derfor ikke stilles vilkår til drift af gyllekøling i forhold til lugt.

Landskab

Landskaberne i kommunen er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab ved Søhøjlandet øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med hede og plantager vest for højderyggen. De landskabelige værdier i kommunen knytter sig til de karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet. Det gælder både det landskab, vi færdes i dagligt, og de områder, der har særlig regional, national eller international betydning.

Ejendommen liggende i det åbne land 3,5 km nord for Ejstrupholm, og mere end 3 km nordøst for sommerhusområde ved sydsiden af Ejstrup Sø. Gludsted ligger mere end 1.000 m nord/øst. syd/øst for løber Smedebæk med enge og naturlige våde områder.

Det er et udpræget landbrugsområde med spredt beplantning og enkelte bebyggelser. Smedebækvej 43 er et af flere produktionslandbrug i området. Der er ikke udpegninger af bevaringsværdige elementer i området.

Landskabet indeholder dog ådalen omkring Smedebæk, med åsystem, søer og dalstrøg. Der vil ikke ske nogen påvirkning af disse.

Bygninger ligger samlet op ad Smedebækvej, der anvendes til al transport. Området er fladt. Omkring ejendommen er beplantning og læbælter som deler landskabet op og skjuler de enkelte ejendomme. Området er præget af landbrug og landbrugsproduktion. Området er kategoriseret som værdifuldt landbrugsområde. Det betyder at landbrugsproduktion er prioriteret og ønsket i området.

Påvirkning af natur

Ved overdrevet vest for Virkelyst ligger Habitatområde 64 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Det er udpeget til nærmeste KAT 1 natur. Mod øst ligger anden Kat 1 natur i Habitat område 49 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov. Mod syd ligger et overdrev i Habitat 235 Der er ingen påvirkning fra Smedebækvej 43 da områderne ligger mere end 4 km borte.

Der findes ingen særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 3 km fra ejendommen. Kat 2 natur højmosen nord for anlægget og Lobelie sø og højmosen syd/vest ligger mere end 4 km borte og påvirkes ikke.

Nærmeste KAT 3 natur er moser omkring Smedebæk. Nærmeste mose syd for planlagt anlæg ligger 250 m fra nærmeste staldbygning. Mosen og området belastes med 0,7 kg N pr. ha pr. år i merbelastning. Totalbelastningen er 1,3 Kg N/ha/år. I ansøgningssystemet er merdepositionen af ammoniak i de øvrige områder også beregnet. Alle områder ligger under 1,0 kg ammoniak-N pr. ha pr. år i forhold til for 8 år siden.

Derfor vurderes det at denne merdeposition er så lav, at produktionen på Smedebækvej 43 ikke vil have væsentlige negative effekter for naturens tilstand.

Nærmeste § 3 naturområde er eng sydvest for ejendommen tæt ved Smedebæk. Der forventes ikke nogen negativ ændring i forbindelse med det ansøgte.

Områdets levesteder og artssammensætning med hensyn til bilag VI arter og §3 NBL, der udgør udpegningsgrundlaget for området er også undersøgt. Der er ikke registreret nogle Bilag VI arter indenfor 1.000 m fra det planlagte byggefelt. Butsnudet frø er fundet ved Hvillum Bæk syd for ejendommen

Ammoniakudledningen er beregning ved brug af IT-ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk. Der forventes ingen negative effekter på de beskyttede naturområder nær ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det samlede ammoniaktab fra husdyrbruget er beregnet til 7.951,9 kg N/år for den ansøgte produktion. En merdeposition på 3.736,6 kg N i forhold til nudrift og 5.177,3 kg N i forhold til 8 års drift.

BAT emissionskravet for produktionen i ansøgningen er beregnet til 7.952 kg N. BAT-kravet er dermed opfyldt med 3 kg N/år ved anvendelse af staldsystem med 25-49% fast gulv, gyllekøling, og ved at den ene af de nye gyllebeholdere forsynes med fast overdækning.

Ansøger vurderer, at der i planerne for husdyrbruget er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse påvirkningen fra husdyrbruget. Staldene er tilpasset med stibund og gyllekøling, gylletanke bliver forsynet med overdækning. Husdyrbruget kan efter udvidelsen drives uden væsentlige negative indvirkninger på miljøet, når landbruget drives som beskrevet i denne miljøkonsekvensrapport.

Produktionen overholder de gældende normer for opbevaring og afsætning af gylle, håndtering af spildevand, olie, kemikalier og affald. Ansøger vurderer at husdyrbrugets drift ikke medfører væsentlige øgede gener i form af lugt-, støv- og støjbelastninger af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt ved overholdelse af BAT emissionskravet.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå påvirkninger fra udvidelsen

Natur

Der er anvendt gyllekøling i de nye grisestalde. Effekten justeres i det omfang det er muligt at bruge varmen fornuftig. Godt management, der har fokus på klima i staldene, reducerer udledningen af ammoniak. Der etableres teltoverdækning på den ene af de to nye gyllebeholdere. Det begrænser regnvand i beholderen og reducerer ammoniakemissionen. Det giver mindst mulig transport og sikre minimal emission til den omkringliggende natur.

Lugt

Muligheden for tilsætning af varme fra gyllekøling, til de staldafsnit hvor det er nødvendigt, har en effekt på lugt. Øget ventilation resulterer i et tørt staldklima, hvor grisene ikke søler sig eller gøder i det faste leje. Det resulterer i en lav lugtbelastning, da der ikke kan dannes ammoniumnitrat uden vand og der forekommer mindre gødning på de faste områder i stierne. Dette tiltag er også til gavn for de ansatte. Staldklima med en lavere ammoniakkoncentration giver mindre påvirkning af personale, så deres helbred ikke påvirkes negativt. Der holdes rent og ryddeligt omkring staldene.

Foder og gødning opsamles ved spild for at undgå at det ligger og rådner. Alle disse tiltag vil reducere lugt fra stalde og omgivelser.

Energi

Ved at anvendes ventilation med fokus på lavt energiforbrug på staldene. Gyllekøling anvendes til at flytte varme fra afsnit med store grise til afsnit med små grise. Det reducerer en del af den nødvendige varmeenergi. Der er ikke nogen backup på varme udover gyllekølingen. Der bruges LED lys i staldene, og i de øvrige bygninger skiftes i forbindelse med vedligehold. Al ventilationen bruger de mest energieffektive motorer.

Vandforbrug

Der anvendes vandtryksregulering på alle afsnit i staldene. Drikkeniplernes højde justeres, hvilket reducerer vandspildet i staldene.

Landskab

De nye stalde opføres i samme stil og materialer, som den nyeste rundbuehal fra 2020. Derfor vil de ikke skille sig ud fra de eksisterende bygninger. Der bliver derfor et ældre bygningssæt bestående af servicebygning, stalde og stuehus og den nye produktion i rundbuehaller på østsiden. Det får ejendommen til at fremstå som to enheder. Bygningerne vil ligge i samme højde, og i samme farver.

Der er afskærmende beplantning omkring ejendommen i form af læbælter. Læbælterne er vokset til og vil ikke få staldene til at syne skæmmende i landskabet. Skovområde øst for bygningerne vil blive inddraget i forbindelse med byggeriet af stalde, gødningslager og etablering af vej til intern brug. Det kan etableres erstatningsskov andre steder på landbruget.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Alternativer

Alternativ placering

Placeringen af de nye stalde er bestemt af de eksisterende staldbygninger. Hensyn til natur og påvirkning af områderne langs Smedebæk har været medvirkende til at valget er faldet på fremlagte placering. Der er langt til naboer, og der er en del læbælter i området. Det er ikke indgået i overvejelserne, udover at sikre at geneafstande overholdes.

Eksisterende produktion har direkte forbindelse til udvidelse. Stalde bygges i samme stil så de kommer det til at fremstå som én enhed.

De nye stalde kunne ligge syd for de eksisterende stalde, men så ville påvirkningen af mosen overstige det som tillades ifølge lovgivning.

En placering øst for eksisterende stalde har været på tale men da der ikke kan meddeles lov til at fjerne fredskov er denne placering ikke en mulighed.

Det er heller ikke interessant at placere de nye stalde syd/vest for ejendommen på modsatte side af stuehuset. Denne placering vil ikke gøre det så driftsmæssig let at bruge eksisterende foderblande anlæg og udleverings rum mm. mm. Derfor er den fravalgt.

Den valgte placering er mest ideel i forhold til management og færdsel omkring staldene. Alle stalde har direkte forbindelse til servicegang og servicebygningen mod vest. Her er alle aktiviteter i forbindelse med foder placeret. Det omfatter eget blandeanlæg og fodersiloer, både udendørs og indendørs. Mellem stald 1+2 og 3+4+5 ligger udleveringsrampen. Den ligger ved enden af den lange servicegang, og bruges til både modtagelse og udlevering af grisene. Der er plads til aflæsning af foder. Området hører til ren zone, og vaskes efter hver leverance af slagtegrise.

Husdyrbruget og det ansøgte

Miljøteknologi

Der anvendes gyllekøling til reduktion af ammoniakfordampning. Varmen bruges i produktionen, servicebygninger og stuehus. Effekten er indsat med 18,1 % ammoniak reduktion i de nye stalde for at sikre, at BAT kravet opnås.

Den ene af de to nye gyllebeholdere forsynes med fast overdækning, det reducerer fordampningen med 50% i forhold til naturligt flydelag.

Begge teknologier er på teknologilisten (<https://mst.dk/media>).

Stald teknologi

Der anvendes vådfodring i alle staldafsnit, systemet er automatisk og kan fodre både ad libitum og restriktivt. Foderanlægget anvender computerstyret teknik som kan fjernovervåges. Syge stierne kan tildeles tørfoder manuelt hvis der er behov for det.

Alle systemer tager hensyn til grisenes udvikling og produktionsniveau. Der giver den mest effektive udnyttelse af foder og ressourcer.

Ophør

Ved ophør af produktionen rengøres staldene inkl. gødningsfaciliteter. Fodersiloer tømmes og rengøres. Servicerum rengøres og tømmes for foderrester og fodermidler.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

3.1 Indretning og drift af anlægget

Staldene bliver 13,50 m brede og 55 til 90 meter lange. Der bliver 8/10 afsnit i staldene efter udvidelsen, som alle er forbundet via en lang servicebygning. Der bliver ca. 100 m til stuehuset.

Den eksisterende servicebygning til foderfremstilling mm. er tilstrækkelig stor til at kunne håndtere de øgede foder mængder. Foderanlægget placeres centralt i den lange servicegang. Der er adgang til drivgange, foder og vandforsyning.

Til staldene er der fodersiloer og råvaresiloer til korn og pelleteret færdigfoder. Mineraler leveret til indendørs lager i foderblande afdelingen i servicebygningen. Der er fælles servicerum (forum) med mandskabsfaciliteter, teknikrum i samme servicebygning.

Døde dyr opbevares i containere ved rampen, indtil de stilles frem, når DAKA afhenter. Afhentningen sker på en plads, i uren zone ved de ansøgte gylletanke

Der er mekanisk undertryksventilation med vægventiler i alle staldafsnit.

Der fodres med vådfoder i foderkrybber.

Stibunden er 25-49 % fast gulv med spalter i alle nye staldafsnit. I aflastningsstierne kan der etableres helt fast gulv ved brug af aflastningsmåtter (gummimåtter) eller strøelses underlag. Den almindelige gulvtype er nedenunder.

Tabel 1 - Produktionsareal og stipladser

Produktions anlæg						
Stalde	Type	Gulv	Produktion s m2	Stipladser	Heraf sygestier	
1+2	SI svin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	575	885	10	
3+4+5	SI svin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	525	808	10	
6+7	SI svin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	890	1330	14	
8	SI svin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	732	1126	14	
9	SI svin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	556	855	14	
10	SI svin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	887	1365	14	
12						
13						
8 års drift			1100	1692		
Nu drift			1990	4148		
Ansøgt drift			4165	6368		
	Ændring, produktions m2		2175			
	Ændring, stipladser			2220		

Gyllen udsluses til forbeholderen ugentlig. Herfra pumpes den til lagertankene eller afhentes til biogasanlæg. Gylle som leveres retur fra biogas, lagres i gylletankene. Det tilstræbes at de tømmes en gang årligt.

Drift af ejendommen

Produktionen sker i holddrift. Grisene indsættes i et helt staldafsnit og fedes op der. Der er ingen flytning eller rotation i staldene, udover at enkelte grise kan skifte afdeling. Produktion er indrettet til alt ind alt ud på sektions niveau. Der kan være en mindre egenproduktion af polte og orner til brug i so besætninger som der samarbejdes med.

Efter hvert hold rengøres staldene. Ekstra grundig rengøring af inventar, foderblandeanlæg og ventilation sker en gang årlig. Der tilsættes varme fra gyllekølingen, det tørrer stalden og giver en passende temperatur forud for næste hold smågrise.

Under den daglige gennemgang af staldene indsamles evt. døde dyr, disse opbevares i plastcontainere indtil afhentning. Foder og vandsystemer kontrolleres flere gange daglig for defekter og evt. lækager.

Der er vinduer i enden af alle staldafsnit. Lyset styres automatisk af et ur, der sørger for den lovpligtige dagslængde. Alle områder i staldanlægget har kunstigt lys som er tændt når der arbejdes i staldene.

Ventilation

Der benyttes undertryksventilation i staldene. Ventilationen har afkast placering langs kip eller i nærheden af tagets øverste punkt på rundbuen.

Figur 5 - Der er lysplader i taget for at tillade dagslys til grisene.

I de gamle stalde er ventilationsafkast placeret i taget nær kip eller i kip. Der er åbent afkast 1 m over tagryg.

Gamle grisestalde nr 1+2 og nr 3+4+5 har afkast i tagkonstruktion

Figur 6 – eksisterende bygninger (1 til 5).

Kapacitet på eksisterede stalde $13 * 18.000 \text{ m}^3/\text{time}$ Stald 1-5.

Kapacitet på rundbuehallerne er 9 afkast på stalde 6+7 og 8+9 og 10 afkast på stald 10+11. Kapaciteten er 18.000 m³/time.

Alle ventilationsanlæg er trinvis styret og individuel for hver afsnit.

Alle stalde er forsynet med luftindtag via vægventiler langs siden af stalden. Afkast i kip er 0,5 – 1,5 meter over højeste punkt på taget.

Alle stalde er forsynet med overbrusningsanlæg, som anvendes ved meget varmt vejr.

Stuehus - varme

Ejendommen har en varmepumpe, som har tilstrækkelig effekt til opvarmning af stuehus og dele af driftsbygninger. Der er ikke andre varme systemer udover gyllekøling som backup-varmekilde.

Varmen der produceres ved gyllekøling vil i den udstrækning det er muligt blive brugt til opvarmning af vand, stuehus og staldbygninger

Figur 7 - Ejendommens BBR-register, som oversigtskort.

Der er ingen samletanke til vaskevand fra stalde, vand fra vask af stalde og forrum ledes til gyllekanaler og herfra i fortanke og gylletanke.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Ejendommen består af et bygningssæt og et stuehus. Der er udvidet i forbindelse med miljøgodkendelse i 2019/2020.

Der ansøges om udvidelse med 3 rundbuehaller som skal anvendes til stalde til slagtesvin. De to af de 3 nye stalde opføres som tilbygning til eksisterende stalde og den sidste opføres som selvstændig ny stald.

Bygningerne er samlet.

Ejendommen ligger omkranset af skov hvor der påhviler fredskov.

De nye staldanlæg, gylletanke og silo

- Slagtegrisestalde 8 + 9 + 10
 - o Rundbuer
 - o Ca. 8,5 m høje, 13,5 m bred og 55 -90 meter lange

- Gyllebeholdere
 - o Elementer
 - o Teltoverdækning
 - o Tankelementer 4 m, heraf 2,5 m over terræn
 - o overdækning 17- 22 ° (maks. 0,4 m/m i radius) – 6,7 m
 - o Diameter 34 m, højde 9,2 m

- Tilskudsfoder siloer
 - o Glasfiber med keglebund, 39 tons
 - o Diameter 3 m, højde 12,13 m

De nye stalde og servicebygninger

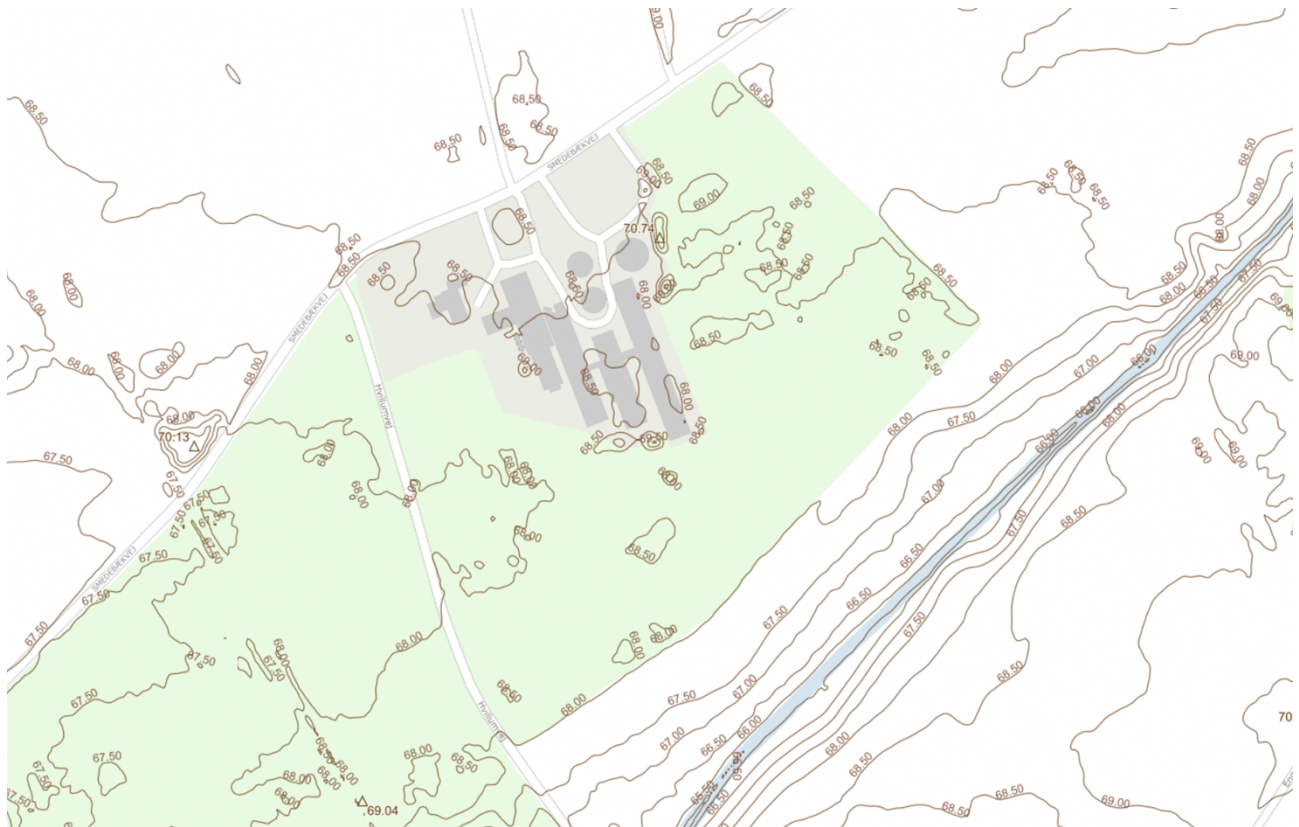
Opførelsen af rundbuehallerne kommer til at være i antracitgrå plader, ligesom byggeriet fra 2020 på ejendommen. Ventilation udføres i sort materiale, ligesom døre og porte. Staldene forsynes med lysplader i taget. Der vil være undertryksventilation med luftventiler i siderne og afkast i taget.

Terræn

De nye stalde opføres i tilknytning til eksisterende bygninger

De nye gyllebeholdere flyttes på østsiden af fredskoven da der ikke kan gives tilladelse til fjernelse af skoven for at give plads til byggeriet.

Der ønskes god plads til færdsel omkring stalde og gylletanke. Området, hvor staldene og gylletanke bygges, er plant. Mod syd er der fald i terræn mod Smedebæk. Mindste afstand er over 100 m, hældningen er under 6 %.

Figur 8 - Terræn omkring ejendommen er fladt, ejendommen ligger i kote 68,00.

Afløbsforhold

Tagvand fra de eksisterende bygninger bliver ledt til diffus nedsivning. Herfra vil vandet tilføres Smedebæk via dræn. Der er befæstede arealer omkring staldanlæggene og regnvand fra de omkringliggende arealer bliver nedsivet direkte.

Tagvand fra de nyeste stalde ledes til faskine der etableres i marken langs bygningerne. Det kan ikke monteres tagrender på rundbuehallerne. Overfladevand og tagvand afledes mod syd. Herfra vil dræn i mark lede vandet til Smedebæk. Jordtypen i området egner sig til nedsivning og forsinker regnvand fra tag og befæstede arealer.

De nye grisestalde omfatter yderligere ca. 2.500 m² tagflade til forsinkelse og nedsivning.

Befæstede arealer

Overfladevand fra veje samt tagvand og afløb fra befæstede arealer (dvs. vand, som ikke indeholder næringsstoffer) skal bortledes på en sådan måde, at nærliggende vandløb ikke påvirkes med pludselige store mængder. Diffus nedsivning fra al nyt tag og overfladevand.

Vaskevand

Vaskevand ledes til forbeholder via gyllekanaler og lagres i gylletank. Eksisterende stalde fortsætter som i dag med egen forbeholder. Vaskevandet pumpes til eksisterende gylletanke. Vaskevand fra de nye stalde samles i staldenes gyllekummerne. Vaskevand fra nye stalde kan pumpes til lagertank via ny forbeholder. Hvis der leveres gylle til biogas fra samme forbeholder, vil der ikke blive tilført vaskevand. Det skal sikre en så kraftig rågylle som muligt.

Spildevand

Husspildevand og spildevand fra kontor/mandskabsrum ledes til trixtank med afløb til dræn i marken.

Vaskeplads

Der er ingen vaskeplads.

Gødningsopbevaring og håndtering

Der er stort set ingen dybstrøelse, kun lidt strøelsesmateriale anvendt i forbindelse med transport af grise og fra syge stierne.

Al husdyrgødning afsættes til egne og forpagtede jorder. Planteavl styres fra ansøgers anden ejendom på Engvej 10. Der udføres markarbejde for andre landbrug.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med Engvej 10. Smågrisene indkøbes til egen ejede eller lejede staldanlæg.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Det er en eksisterende landbrugsejendom som er i drift og som følger erhvervets strukturudvikling.

Staldene opføres som tilbygninger til eksisterende byggeri. Gylletanke opføres på østsiden af den eksisterende fredskov øst for staldene. Der er tidligere ansøgt om tilladelse til fjernelse af en del af skoven, hvilket der ikke kunne opnås tilladelse til. Ejendommen ligger i landzone.

Landskabet

Landskabets flade karakter gør, at der kan placeres store byggerier med beplantning omkring, uden at landskabets karakter ændres. Området er præget af læbælter der adskiller markerne og de forskellige matrikler. Kun hvis bebyggelsen opføres i et område helt uden beplantning kan byggeriet medføre, at landskabskarakteren ændres. Beplantningen kan bestå af læbælter eller af punktvis beplantningsområder omkring bygningerne. Byggeriet vil ikke berøre landskabet omkring Smedebæk. I kommunalplanen beskrives disse som *større sammenhængende landskaber*.

De "større sammenhængende landskaber" er landskaber, som generelt er almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land og er præget af landbrug, skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m., spredt i landskabet. Større sammenhængende landskaber er landskabet, som er uforstyrrede, hvilket betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmæssigt påvirket af større tekniske anlæg som f.eks. større el-ledningsnet, veje, større produktionsanlæg, vindmøller, master, og større by- og sommerhusområder.

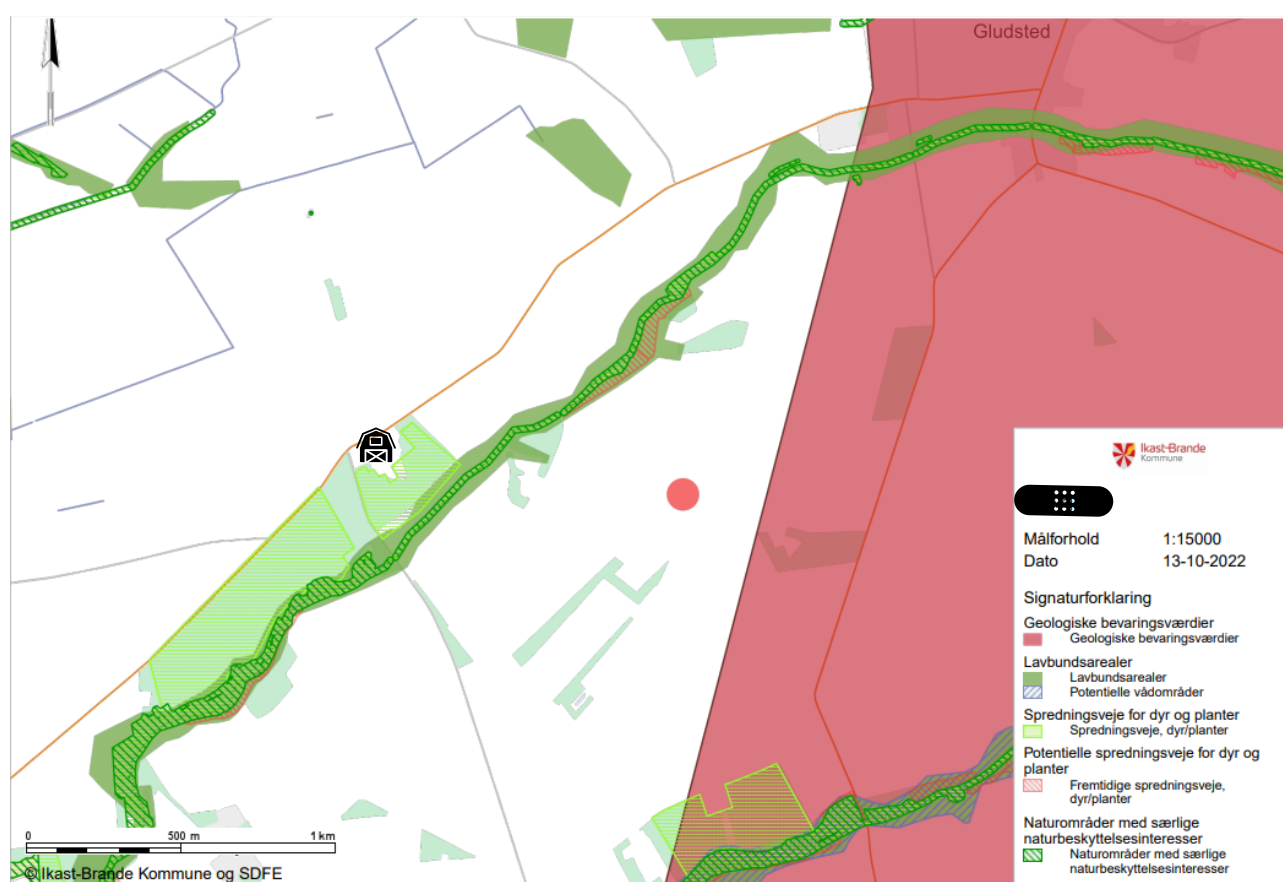
Der er slørende beplantning vest, syd og øst for husdyrbruget, og kommunen har i forbindelse med tidligere godkendelse af ejendommen vurderet, at der ikke er behov for yderligere beplantning. Derfor vil ansøger forsat vedligeholde de eksisterende beplantninger rundt om husdyrbruget, hvilket betyder, at der bliver genplantet, hvis planter går ud, og at der renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes af ukrudt. Husdyrbruget er ikke specielt synligt fra øvrige større veje i området. Smedebækvej 43 er beliggende tæt op ad asfalteret vej. Der er meget lidt trafik udover de lokale

Ifølge Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune ligger Smedebækvej 43 indenfor følgende områder:

- Særlig værdifulde landbrugsområder
- Område til Biogasanlæg
- område udlagt til store husdyrbrug

og udenfor

- Økologisk forbindelse
- Landskabelige interesseområder
- Større sammenhængende landskaber
- Geologiske bevaringsværdier
- Geologisk rammeområde
- områder udlagt til motorvej

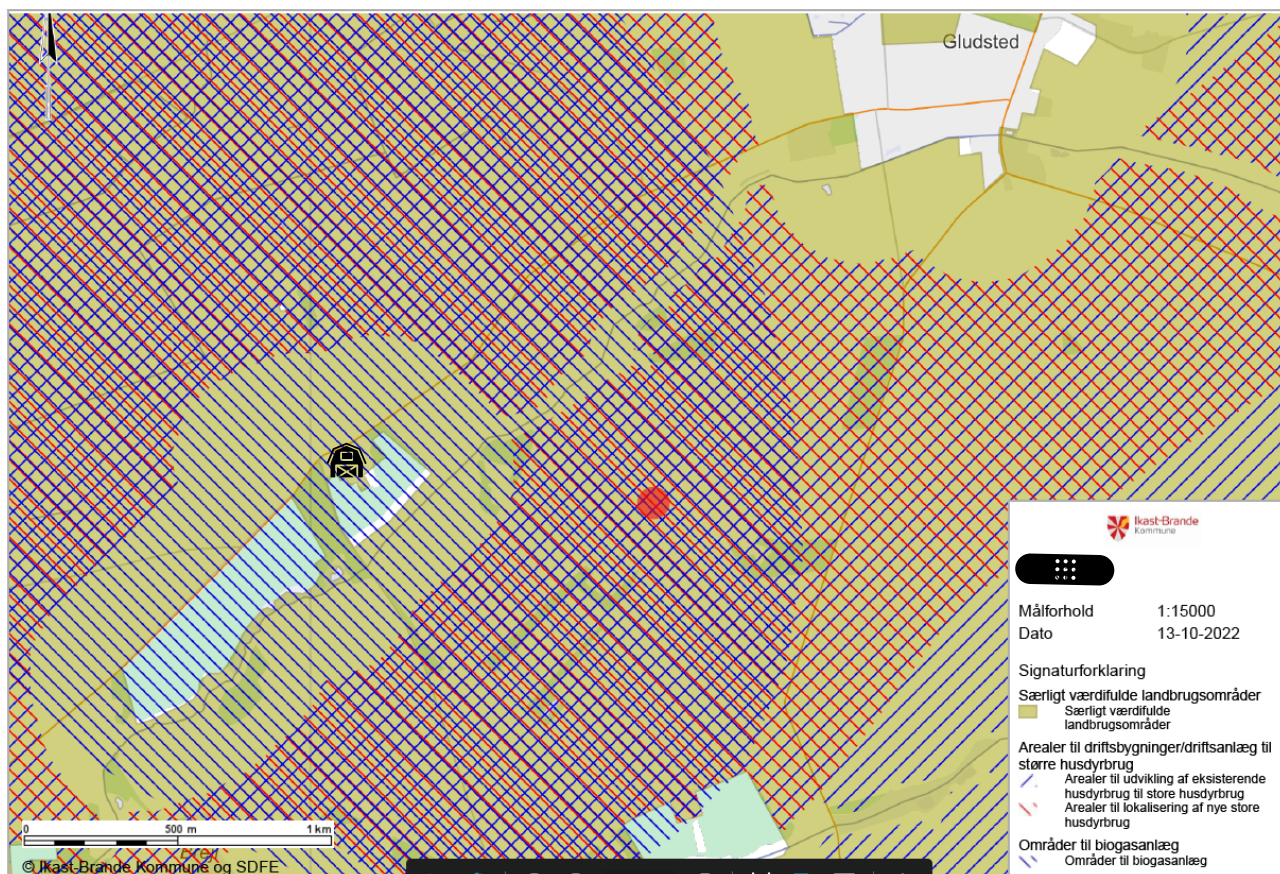
I kommuneplanen 2021 - 2033 står:

Landbruget i vores kommune bidrager til at give beskæftigelse og mulighed for bosætning m.v. i landdistrikterne. Landbruget er generelt den største forvalter af naturen og landskabet i det åbne land. Planlægningen skal være med til at sikre, at jordbrugserhvervene, dvs. landbrug, skovbrug samt gartneri, fortsat kan producere og udvikle sig i takt med strukturudviklingen i landbruget, under hensyntagen til bl.a. natur-, miljø-, nabo- og landskabelige forhold.

I Kommuneplan 2021-2033 er der fokus på Landbrug, skov og natur. Aktiviteter og områder til de forskellige tiltag er udpeget og der er ingen konflikter mellem det ansøgte og intentionerne i kommunalplanen.

Målsætning for landbrug i Ikast-Brande kommune:

- Vi vil udpege områder, hvor moderne husdyrproduktion har fortrinsret og kan ske uden væsentlige konflikter med omgivelserne
- Vi vil foretage en langsigtet planlægning, som viser, hvor der fremover kan forventes at være intensiv husdyrproduktion
- Vi vil skabe mulighed for at udvikle landbrugsproduktion som forudsætning for tilknyttede følgeerhvervs eksistens

Figur 9 – Udpegning af egnede placeringer til landbrugsproduktion

Placering af de ansøgte stalde og anlæg

Projektområdet ligger i forbindelse med ejendommens øvrige bygninger. Området er fladt og det nye byggeri bliver kun lidt højere end det eksisterende, og vil således ikke komme til at udgøre synlige element i landskabet.

Indpasning i landskabet.

Området er præget af husdyrbrug og planteavl, så ansøgte stalde og gylletanke vil passe ind i landskabet. Højden på stalde og gylletank med overdækning bliver ca. 9,2 m, hvilket ikke er højere end eksisterende siloer som er op til 12,5 m høje. Nye rundbuehaller til grise har samme højde som eksisterende rundbuehaller.

Husdyrbruget ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjer.

De nye og de eksisterende bygninger ligger helt eller delvist indenfor skovbyggelinje men da de nye stalde ligger i tilknytning til eksisterende og er erhvervsmæssige nødvendige skal der ikke meddeles dispensation.

og nærmeste beskyttelseslinje er et jord/stendige ca. 650 m vest for husdyrbruget, hvorfor anlægget ikke berøres af denne.

Beplantning

Ekstra beplantning er fravalgt, idet området omkring staldene er præget af læbælter, som giver en naturlig afskærmning.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er beskrevet i nedenstående tabel. Alle kravene er overholdt

Nabo med landbrugspligt - Nabobeboelse (Hvillumvej 8)

Nabo uden landbrugspligt - Nabobeboelse (Smedebækvej 38)

Nabo uden landbrugspligt – Samlet bebyggelse (Ikastvej 36)

Tabel 2 - afstandskrav

Nabobebyggelse (§6)	Krav i meter	Afstand i meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	> 1000m Ejstrupholm by og Sommerhusområde vej Ejstrupholm sø
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign eller fastslået som samlet bebyggelse.	50	> 1000m Gludsted og Smedebæk
Nabobeboelse	50	>300 m, Hvillumvej 8

Tabel Stalde og bygninger	Krav i meter	Afstand i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 25 m Egen vandboring (96.1777)
Almene vandforsyningsanlæg	50	> 1000 m Gludsted vandværk
Vandløb/dræn/sø	15	>15 m Smedebæk syd/øst for husdyrbruget er registeret som beskyttet.

Offentlig og privat fællesvej	15	Smedebækvej – ny gylletank 22 m.
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 1000 m
Beboelse på samme ejendom	15	> 50 til de nye staldbygninger ca. 200 m til nye gylletanke
Naboskel	30	> 200 m til mark Matr. 2g.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen §§ 21 og 22

Tabel 4 Gødningsopbevaring	Krav i meter	Afstand i meter
Søer og vandløb - gyllebeholder	100	> 160 m til Smedebæk.
Nabobeboelse, krav om overdækning af nye gyllebeholdere	300	795 m Smedebækvej 38 - Enkeltbolig 325 m til Hvillumvej 8,
§ 7 natur, krav om overdækning af nye gyllebeholdere	300	> 3.000 m (Lobeliesøer og højmose nord/vest)

Der er de nødvendige afstande for staldenes krav til områder nær husdyrbruget. Gyllebeholderne er nye og overholder afstandskrav til nabo uden landbrugspligt. Der er ikke krav om overdækning, da afstand til nærmeste nabobeboelse er over 300 m.

Alle afstandskrav er dermed overholdt.

3.5 Ammoniakemission

Ammoniak

Der anvendes det samme gulvsystem i alle nye stalde og rundbuestald fra 2020, 25-49% fast gulv og spalter. Eksisterende stalde 1- 5 er forsynet med drænet gulv og spalter. Hele anlægget er baseret på gyllesystem.

Emissions beregnet for ejendommen:

- Ansøgt drift: 7.952 kg N/år
- Nudrift: 4.215,3 kg N/år
- 8 års drift: 2.774,6 kg N/år

For grisene anvendes arealerne som lige netop opfylder minimum krav i bekendtgørelse om hold af svin, til beregning af antal stipladser.

Det samlede BAT krav er beregnet til 7.955 Kg NH₃-N pr. år Udvidelsen med anvendt miljøteknologi viser at ejendommens faktiske emission er 3 kg N mindre pr år end BAT kravet.

Lagerbidrag er 597 kg N/år. Det er 197 kg N/år under BAT kravet.

Ny viden og anvendelse af miljøteknologi resulterer i emissionen på dette niveau.

3.5.1 Naturpunkter

Der er beregnet ammoniakdeposition på kategori 1,2 og 3 natur i Husdyrgodkendelse.dk.

Kategori 1-natur

Der er beregnet belastning til de nærmeste naturområder indenfor Natura 2000 udpegninger.

Det nærmest naturområde Overdrev Hampen Hede ligger mere 4 kilometer vest for ejendommen i Natur 2000 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage.

Hampen sø, Bøg på mor. Natur 2000 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov, habitat natur 49 ligger mere end 5 km mod øst.

Der er ikke kumulationen fra et andet landbrug. De undersøgte punkter bliver ikke påvirket fra husdyrbruget. Kravet til KAT 1 natur er overholdt.

Kategori 2-natur

Der er beregnet belastning på de nærmeste kategori 2 naturområder.

Nord/øst for husdyrbruget ca. 3,3 km ligger et hedeområde der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur. Beregninger viser en totaldeposition fra den samlede produktion i dette område på 0,0 kg N/ha/år. For øvrig KAT 2 natur er afstanden så stor at der heller ikke er nogen belastning fra husdyrbruget.

Totalbelastningen overstiger ikke 1,0 kg N/ha/år i nogle af naturpunkterne, derfor er kravet til KAT 2 natur overholdt.

Kategori 3 natur

Der er beregnet belastning til de nærmeste omkringliggende KAT 3 og § 3 natur. Den nærmeste mose og eng syd vest ligger omkring 300 m fra staldene. Alle moser beliggende i nærheden af husdyrbruget og langs Smedebæk er undersøgt. Højeste merdeposition i forhold til KAT 3 natur er beregnet 0,5 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 0,9 kg N/ha/år i forhold til for 8 år siden. Øvrige moser, og overdrev omkring ejendommen ligger længere borte, totalbelastningerne er beregnet til mellem 0,1 – 0,7 kg N/ha/år.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **7951,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **5177,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **3736,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kategori 1 natur nord	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
§3 eng mod øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,7	0,5	1,0
Ammoniakfølsom skov nord/øst for anlæg	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,2
Ammoniakfølsom skov sv for anlæg	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
Kat 2 hede nø for anlæg	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
kat 2 hede 1	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 2 hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitat 76, overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Habitat 53, Bøg på mor	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Habitat 75 - overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 3 mose Nord/Øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,4	0,7
kat 3, overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,4
kat 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,4
kat 3 Mose og Eng Syd/Vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,7	0,5	1,3

De nærmeste ammoniakfølsomme skovområder tilføres 0,1-0,2 kg N i merbelastning i forhold til 8 års drift. Det er under et niveau hvor det vurderes at luftformigt kvælstof har en væsentlig negativ påvirkning.

3.6 Lugtemission

Påvirkning af lugt er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 10 - Samlet resultat af lugtberegningen.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hvillumvej 9	0	NY	469,8	375,8	706,9	Ja
 Smedebækvej 38	0	NY	469,8	375,8	654,5	Ja
 Smedebækvej 40	0	NY	469,8	426,3	667,2	Ja
 Ikastvej 36	0	NY	887,3	798,5	2061,3	Ja
 Ikastvej 55	0	NY	887,3	798,5	1997,3	Ja
 Smedebækvej 35	0	NY	887,3	887,3	1969,3	Ja
 Ejstrup By, Ejstrup	0	NY	1143,5	1086,3	3451,8	Ja
 Ejstrup By, Ejstrup	0	NY	1143,5	1086,3	3673,2	Ja

Enkeltbolig

Der er kun få enkeltboliger omkring ejendommen. Hvillumvej 8 er en ejendom med over 2 ha, og er nærmeste nabo med landbrugspligt. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Smedebækvej 38 ligger 664 m fra ejendommen. Geneafstanden er korrigeret til 374 m. Dermed er kravet til lugt overholdt.

Samlet bebyggelse

Nærmeste samlede bebyggelse er beboelse i Gludsted, (Smedebækvej 35). Der er en afstand på 1.969 m med en geneafstand på 887 m. Smedebækvej 35 ligger i et område af Gludsted, hvor der ikke er nogen bymæssige eller offentlige udpegninger i kommunalplanen.

By

Ejstrupholm by er mod syd er nærmeste byzonen og planzoner. Geneafstanden er fastlagt til 1086 m og afstanden 3.673 m. Der er et sommerhusområde i samme afstand som byzonen.

Der er ikke kumulation med et andet landbrug for nogle af beboelserne. Alle krav til lugt er overholdt.

Konsekvenszonen er beregnet til 1.153 m. Indenfor denne afstand er det muligt at bemærke husdyrproduktionen, uden det af denne grund er til gene. Der er flere beboelser og landejendomme

indenfor denne afstand. Det vurderes alligevel at afstandene til husdyrbrugets naboer er så stor at der ikke forventes gener i form af lugt fra ejendommens husdyrproduktion.

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er undersøgt for kumulation i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

For nærmeste naboer, er der ingen husdyrbrug indenfor 100 meter af beboelsen. Der er derfor ingen kumulation til nabo.

For samlet bebyggelse er det beboelsen i den samlede bebyggelse, der udløser denne, som der regnes til. Der er ingen husdyrbrug indenfor 300 meter af de huse som danner udgangspunkt for samlet bebyggelse.

For nærmeste byzone, Ejstrupholm By, er der undersøgt for kumulation. Der er ingen husdyrhold som ligger mindre end 300 meter fra byzonen. Derfor er det ikke indsat kumulation i lugtberegningerne i forhold til byzone. I denne beregning er lugtgeneafstanden overholdt.

3.7 Øvrige emissioner og gener

3.7.1 Støj

Støj fra produktionen kan fremkomme fra forskellige kilder. Ventilationen er primært mekanisk ventilation. Der bliver opsat yderligere 19 ventilatorer i de nye staldanlæg. Ventilationen monteres på tag, med åbenafkast opad. Det forventes at begrænse støjen. Der vælges den nyeste type som er mest energieffektiv også mest støjsvag.

Ventilationen er afhængig af årstid og belægning i staldene. Desuden er der en døgnrytme i forbindelse med driften. Styringen af ventilationsanlægget i alle staldene er via computer. Det sikrer en optimal drift og bedst mulig udnyttelse af kapaciteten. I forbindelse med optimering af indsugninger og afkast for ventilationsluft, indgår rengøring og vedligehold som vigtige parametre.

Der vil være periodevis støj i forbindelse med aflæsning til siloerne. Det foregår ved foderladen. Beplantningen omkring ejendommen skærmer naboer for støj. Foder kan blive leveret fra 05.00 da foderfabrik udnyttes optimalt ved længere drift. Lastbilerne til fodertransport bemannes med flere chauffører på skift, så kapaciteten bliver større.

Gyllen kan pumpes til lagertank i dagtimerne. Der er en elmotor på pumpen som sidder neddykket i fortanken. Kildestyrken er ikke kendt. Producenten oplyser at anlægget ikke giver anledning til støj.

Transport af grise til slagteri er underlagt ekstern planlægning. Der er derfor begrænset mulighed for altid at få transporterne afviklet i dagtimerne på hverdage.

Udvidelsen betyder at der årligt vil være aktivitet som kan omfatte 100 - 150 transporter med grise.

Der kan forekomme støj i forbindelse med vaskearbejde. Arbejdet foregår indendørs. De udendørs dele af ventilationen vaskes i forbindelse med anden vedligehold en gang årligt om sommeren. Det tager et par timer for hver stald. Højtryksrensere står i stalden, og kun slangen kommer udendørs.

Tabel 4 - støjbidrag

STØJKILDE	PLACERING/BESKRIVELSE	DRIFTSTID
Ventilation	På svinestaldene	Hele døgnet og afhængig af årstiden
Gyllepumpe	Dykpumpe i fortanken – støjer ikke	Gylle pumpes i dagtimerne på hverdage. Driftstid 3 timer pr uge.
Pumper til foderanlæg og blandeanlæg. Fodertildeling i staldanlæg. .	I servicerum. Pumpen giver ikke anledning til støj udenfor stalden. Der kan være mere støj fra dyrene i staldene under fodring.	Der fodres flere gange i døgnet, om sommeren i varme perioder også om natten. En fodring tager 1,5 time pr gang.
Motor til snegle og snegleanlæg.	På fodersiloer. Sneglene kan give støj i de tilfælde de kører uden materiale. Ikke generende udenfor ejendommen.	I forbindelse med fodring trækkes korn og foder ind til blandeanlæg. Snegle kører ca. 0,5 time pr fodring.
Levering af råvarer	Foder blæses ind i siloer. Korn snegles op i de to kornsiloer.	Så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage. Aflæsning tager 1 time pr lastbil.
Blanding af foder	I servicerum. Pumpen giver ikke anledning til støj udenfor stalden.	Der fodres flere gange i døgnet, om sommeren i varme perioder også om natten. En fodring tager 1,5 time pr gang.
Gylleudbringning	Ved gyllebeholdere og på arealer.	I sæsonen kan der køres gylle i hele døgnet.
Modtagelse/afhentning af dyr	Ved udleveringsrampe til staldene. Rampen bruges både til indlevering af grise og læsning af slagtesvin til slagteri	100-150 gange pr. år af ca. 1-2 time pr. gang. Levering af nye grise foregår i dagtimerne. Slagtesvin til slagteri kan leveres på alle tider af døgnet.
Højtryksrensere	I stalde, alle staldafsnit vaskes på skift. Det støjer ikke udover på ejendommen.	Et staldafsnit kan vaskes på en arbejdsdag. Arbejdet påbegyndes lige efter at staldafsnittet er tømt.

3.7.2 Støv

Kilder til støv, er støv i ventilationsafkast og støv i forbindelse med aflæsning af foder. Ventilationen udformes så støvet afsættes i nærheden af staldanlægget. Årligt indkøbes ca. 2.000 tons foder. Der anvendes støvcyklon på fodersiloerne. Der er både siloer udendørs og indendørs

I forbindelse med transport, vil støv fra de befæstede arealer være en kilde til gene. Transport foregår med vogne/container lastbiler der er indrettet til transporten så støv og spild undgås. Vejareal vil blive befæstet så støv undgås og spild kan opsamles.

Støv fra vask af ydre dele af ventilationen ender inde i stalden.

Støv i forbindelse med grise produktionen er lokal omkring staldene.

Støv i forbindelse med markarbejde er mere diffus, og af meget kortere varighed. Støv fra markarbejdet er svært at begrænse eller undgå. Den korte varighed må opveje en evt. gene som kan opstå lokalt.

3.7.3 Lys

Belysningen skal sikre ordentlige arbejdsforhold for medarbejderne. Der vil blive anvendt traditionel belysning og LED-lamper for at mindske energiforbruget i den nye stald. I eksisterende stalde bruges der lysstofrør.

Der er ikke lyspåvirkning fra staldanlægget, da der ingen vinduer eller andre direkte åbninger er. Lyspladerne i staldene tillader kun diffust lys til omgivelserne.

Lamperne udendørs er rettet nedad, således fjernpåvirkningen mindskes.

Udendørs er den nødvendige belysning opsat ved ramper, porte og døre. Facaderne er ikke oplyst. Lys er koncentreret omkring ramper og porte og anvendes kun i nødvendigt omfang.

I forbindelse med markarbejde vil der være lys udenfor maskinhus og værksted.

Udenfor normal arbejdstid er der kun indendørs lys i kortere perioder. Der forventes ikke problemer for de omkringboende i den anledning.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Bekæmpelse følger retningslinjerne fra Aarhus Universitet. Fluer har oplagte steder til at opformerer sig i produktionens kanaler og gyllesystem. Hyppig udsugning til forbeholder og lagertank og renholdelse fjerner fluerne levesteder på ejendommen. Gyllekølingen må formodes at reducere fluelarvernes udvikling.

Der kan laves aftale med skadedyrsfirmaet Rovfluen vedr. tilsyn med ejendommen. Det kan omfatte rovfluer i staldene til bekæmpelse af almindelig stueflue. Dette tiltag iværksættes hvis der opstår behov.

Bekæmpelse foregår ved at forhindre skadedyr som gnavere, fugle og insekter adgang til stalde og foderopbevaring. Der er kontrol af døre og porte for at sikre, at de yder tilstrækkelig beskyttelse mod skadedyr. Siloer holdes tætte og foderspild opsamles. På ejendommen bekæmpes straks, der observeres skadedyr.

Denne lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer.

En ordentlig staldhygiejne er en væsentlig forudsætning for en succesfuld bekæmpelse af fluerne. Den vigtigste forholdsregel er at holde husdyrbruget ren for gødnings- og foderrester.

3.7.5 Transporter

Transport

Transport til ejendommen sker ad Smedebækvej, som er eneste tilkørsel til ejendommen. Der er tre - fire veje/indkørsler til ejendommen. Udkørsel mod vest giver adgang til kørsel på Ikastvej syd og nord. Det er derfor ofte den forbindelse der bruges til det overordnede vejsystem. Mod øst ligger Gludsted. I begge tilfælde giver Smedebækvej adgang til et større vejnet.

Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår fortrinsvist i normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter foregår i høj grad og nogle gange i hele døgnet. F. eks ved høst, gylleudkørsel og kartoffeloptagning.

Transporter af foder, gylle, indsætning og afhentning af grise foregår transport af foder, gylle osv. via Smedebækvej. DAKA og afsætning af husdyrgødning benytter den urene vej der bliver etableret i forbindelse med gyllebeholderne. Øvrig transport benytter ren vej. Der er tale om tre forskellige indkørsler, alle fra Smedebækvej.

Tabel 5. Estimeret antal transporter

Type	Nudrift	Ansøgt	Forskel
Grise (små)	40	80	40
Grise (slagteri)	100	200	100
Foder (30 t/læs)	108	150	42
Korn til grise (30 t/læs)	0	0	0
Husdyrgødning (30 t/læs)	120	650	530
DAKA	26	26	0
Intern transport mm	100	150	50
Brændstof - diesel	5	5	0
div. (affald)	30	30	0
I alt	529	1.291	762

For at mindske gener fra transport gennem landsbyer, f.eks. Gludsted tilstræbes det, at transporter af levende dyr og foder skal foregå indenfor normal arbejdstid.

I forhold til BAT bliver alle aktiviteter på bedriften planlagt, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Transporter med levende dyr til og fra ejendommen stiger fra ca. 140 gange til 280 gange årligt. På grund af at der i fremtiden produceres slagtegrise, men udnyttelsen af transportmateriel bliver bedre.

DAKA afhenter døde dyr efter behov, døde dyr kan lægges på køl, derfor sker afhentning ca. 26 gange årlige.

Der produceres ca. 12.250 tons gylle i ansøgt drift. Gyllen udbringes med gyllevogn af ca. 25-30 tons. Hvis gyllen har været på biogas er der endnu en kørsel forbundet med det. Der sker derfor en stigning i antallet af gylletransporter til 650 transporter i ansøgt drift.

Udover de fastlagte transporter med foder, dyr, DAKA, olie og gylle, sker der interne transporter til og fra ejendommen i forbindelse med almindeligt driftsarbejde. Dette antal er svært at fastslå, så det

vurderes, at der sker ca. 150 årlige transporter. Dette antal er formentlig uændret fra nudrift til ansøgt drift.

Tung transport til og fra ejendommen kan forekomme fra tidlig morgen til sen aften, idet transporterne med levende dyr afhænger af slagteriets modtagelsestider og vognmandens mulighed for at afhente dyrene (karantæne regler Danish Standard). Det kan derfor ske, at transporterne foregår i de tidlige morgentimer og sene aftentimer. Derudover vil der i høstsæson være risiko for, at transporter med korn foregår hen over natten. Høstsæsonen er imidlertid af begrænset varighed og intensitet alt efter vejret. Tung transport forsøges efter bedste evne at begrænses mest muligt til tidsrummet fra kl. 5.00-20.00.

3.7.6 Mulige uheld

Beskrivelse af risikominimering:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være:

- Ventilationssvigt
- Svigt af vand mest kritisk i klimastald
- Forkerte foderblandinger
- Uheld ved transport med husdyrgødning.

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Dette system overvåger ligeledes for lav temperaturen i stalden. På ejendommen findes desuden en nødstrøms generator som kan anvendes i forbindelse med strømsvigt af længere varighed.

Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder. Kontrol i forbindelse med hjemmeblanding af foder. Kontrol i foderkasserne i staldene. Ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Spild af foder udendørs i forbindelse med leverance bliver opsamlet.

Det tilstræbes at håndtering, transportere og udsprede husdyrgødningen kan ske uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Der er næsten udelukkende flydende husdyrgødning på ejendommen. De nye gyllebeholdere som bruges til flydende husdyrgødning, bruges også til vaskevand fra staldene. Gyllebeholderne er ikke omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om risikobeholdere. De vil fremadrettet være underlagt 10 års beholderkontrol. Afstanden til nærmeste natur og vandløb er over 100 m. Der er ikke lovkrav om gyllealarm.

Transportveje og indretning omkring gylletanke og siloer er gennemtænkt. Forskellige typer transport holdes adskilt. Transport til maskinhus og værksted er også reguleret og lagt an på at fremmede chauffører kan færdes sikkert.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA på fast plads tæt ved vejen og indkørsel til uren zone ved de nye gylletanke. Plastcontainerne stilles først frem når afhentningen er tilmeldt og umiddelbart skal ske. Det er ca. 200 m fra ejendommen på grusvejen. Der ligger også en kadaverkappe til de større grise.

Plastcontainerne vaskes med jævne mellemrum.

3.8.2 Affald

Slagtesvineproduktionen giver generelt anledning til beskedne mængder affald.

Der er følgende mængder affald på ejendommen:

Tabel 6 - affald

Pap og papir	Ca. 0,5 Tons	Container	Aftale med Marius Pedersen. Der er indgået lejeaftale af container og denne tømmes løbende.
Plast (EAKkode 02-01-04)	Ca. 0,1 tons	Container. I maskinhus og i garage	Plastemballage afhentes via samme aftale med Marius Pedersen. Alt andet plast afleveres på modtager-pladsen når vi har den type affald.
Glas	Ca. 50 kg	I garage	Når der er samlet sammen til et læs, køres dette til modtagerpladsen med affald, herunder også glas.
Olie	ca. 20 liter	Værksted	Smøreolie opbevares i plasttønder og bortskaffes igennem modtagepladsen for farligt affald.
Spildolie	ca. 10 liter		Værksted
Batterier / Akkumulatorer Medicinrester	Ca. 50 batterier – Ca. 5 akkumulatorer Alle rester bruges	I maskinhus eller værksted Køleskabet i forrummet	Afleveres løbende på modtagerpladsen Hvis der er rester, vil de blive sendt retur med dyrlægen. Alt andet kommer i gul spand og afhentes også af Marius Pedersen ifølge aftale når vi har 2 fulde spande.
Kanyler	Ca. 300 kanyler årligt	Gule spande i stald og forrum	Til dyrlægen
Lysstofrør	Ca. 50-60 stk.	Sammen med glas	Har vi brugte rør køres de løbende til modtagerpladsen med affald, herunder også lysstofrør.
Døde dyr		Døde dyr skal afhentes af DAKA. Større døde dyr placeres under kadaverkappe på betonplads ved vejen, hvor DAKA let kan komme til. Smågrise placeres i containere indtil afhentning. DAKA afhenter døde dyr efter behov, men cirka to gange om ugen, heraf ca. 26 årlige transporter.	

- Ingen medicinrester
- kanyler i kanyleboks
- Ingen nylonsnor
- Ingen papirsække
- Ingen brugte dæk

Der foretages følgende aktiviteter i forhold til affald:

1) Affaldsforebyggelse.

Foder leveres i løsvægt, direkte fra lastbil til fodersilo, uden brug af emballage.

Dyrene til indsætning transporteres på lastbil, der skal være strøelse som ikke kan genanvendes

Plasttanke/storsække/paller til foder og hjælpestoffer genanvendes

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

Ved håndtering af leveret varer er medarbejderne opmærksomme på ikke at beskadige emballagen således, at den kan genanvendes

Paller bliver ligeledes behandlet med omhu, således de kan genanvendes.

3) Genanvendelse.

Se ovenstående

4) Anden nyttiggørelse

Gødningen anvendes på egne arealer, rest til biogas eller anden afsætning.

Bortskaffelse.

Medicin: Hvis der anvendes medicin, bruges den af dyrlægen ordinerede mængde. Der er ingen medicinrest.

Husdyrbruget følger Ikast-Brande Kommunes gældende affaldsregulativ.

Evt. restaffald bliver håndteret ifølge gældende vejledning, eksempelvis udskiftning af lysstofrør

3.8.3 Olie- og kemikalier

Olie

Der er ingen olietanke på ejendommen.

Kemikalier

Der er ingen kemikalier til brug for markdrift på ejendommen. Der er et frostsikret rum, der er indrettet uden afløb og med hylde til kemikaliedunke. Der opbevares medicin, maling og rengøringsmidler til vask af stalde og servicebygninger.

3.8.4 Energiforbrug

EI

Der bruges strøm til ventilation, lys, foderanlæg og gulvvarme. Det årlige forbrug i dag ligger på ca. 150.000 kWh. Det forventes at stige til ca. 250.000 kWh.

Ventilationen er den primære kilde til strømforbrug.

Forebyggende tiltag.

Der anvendes LED alle steder, hvor det er muligt.

Der anvendes lavenergi ventilation i størst muligt omfang. Der anvendes EC-motorer i ventilationen, da disse er den mest energi effektive motor.

Staldene er isoleret for at reducere energiforbruget, og varmevekslerne sikrer udnyttelse af den producerede varme.

Varme

Der anvendes varmepumpe. Der er indvinding af varmen fra eksisterende stalde. Varmen fra gyllekølingen vil indgå som en del af den varme som anvendes i bolig. Resten anvendes i tomme staldafsnit og afsnit med små grise.

3.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til drikkevand:

	Nu:	Ansøgt
Årligt forbrug	6.500 m ³	9.500 m ³
Vask af forrum	50 m ³	50 m ³
Servicerum	25 m ³	50 m ³
Vask af stalde	300 m ³	500 m ³
Samlet ca.	6.875 m ³	10.100 m ³

Det er en stigning i forhold til det samlede forbrug tidligere. Drikkevand udgør lang den største del af vandforbruget.

Tiltag til minimering af vandforbrug:

Ved at holde en høj sundhedsstatus i besætningen mimeres vandforbruget og vandspild. Drikkeniplerne justeres i tryk og ydelse så grisene ikke *leger* med vandsystemet. Ved sygdom stiger vandforbruget. I syge stierne er der særlig fokus på foder og vandoptag.

Der anvendes trykregulatorer på alle drikkenipler tilpasset grisenes forbrug. Dette reducerer vandspildet.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Der er af Miljøstyrelsen fastlagt BAT-krav til konventionel griseproduktion med slagtegrise, polte og smågrise. Denne produktion sker i lukkede stalde, uden adgang til udearealer. Staldene er forsynet med delvis fast gulv og spalter. Der er gyllesystem i alle staldafsnit. I sygestierne kan der etableres blødt leje eller dybstrøelse.

Der anvendes fasefodring for at optimere foderudnyttelsen. Smågrisene fodres ligeledes med foder tilpasset deres udvikling og forsyning med protein og fosfor.

Der er flere godkendte virkemidler til reduktion af ammoniakemission fra grisestalde. Der er anvendt gyllekøling som er godkendt og beskrevet på teknologilisten. Afprøvningerne er foretaget i traditionelle og dermed lukkede stalde. Desuden har systemet også en effekt på lugt.

De nye stalde forsynes med gyllekøling.

Standardemissionen fra konventionelle grisestalde for eksisterende staldanlæg er 1,06 kg N-NH³/m². For de nye staldafsnit er Standard BAT kravet:

- Drænet gulv 33%/67% eksisterende stald: 2,30 kg N/m²/år (eksisterende stald)
- Delvis spalter 25-49% fast gulv eksisterende: 1,9 kg N/m²/år (eksisterende stald)
- Delvis spalter 25-49% fast gulv ny: 1,47 kg N/m²/år (nyt anlæg)

BAT niveauet bliver således (BAT fastlagt i tidligere afgørelser, samt nye stalde)

Tabel 7 – BAT krav til produktionen

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
stald 1+2	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 3+4+5	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
stald 6 +7	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
stald 10	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,47	1,90
Stald 8	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,47	1,90
Stald 9	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,47	1,90

Stalde = 7.161 kg N-NH³

Lager = 794 kg N-NH³

Lager dybstrøelse/fiber = 0 kg N-NH³

Samlet = 7.955 kg N-NH³

Faktisk emission

Den faktiske emission fra anlægget og lagre er 7.955 kg N-NH₃, beregnet i Husdyrgodkendelse ud fra den anvendte effekt på gyllekøling, effekten af de overdækkede gylletanke og de valgte staldes bidrag i forhold til aktuelle BAT krav, for anlægget. Produktionen overholder derfor BAT krav med 3 kg N-NH³ årlig, udover det som er lovkrav.

Det er ansøgers vurdering at BAT kravet for staldanlæg også skal være BAT kravet til produktionen. Overholdelse af BAT krav sker ved brug af gyllekøling og fast overdækning af en gyllebeholder.

Separation af gylle - Anvendes ikke

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den udenlandske grænser og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

4.3 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

Ejendommen på Smedebækvej 43 er beliggende i den midtjyske del af Ikast-Brande Kommune i et landskab, der overvejende er præget af intensivt dyrket landbrugsjord. Terrænet er svagt bølget uden markante højdedrag, og landskabet fremstår som et åbent agerland afbrudt af spredte hegn, mindre skovpartier og gårdbebyggelser. Ejendommen ligger nord for Ejstrupholm by.

I nærområdet findes primært marker og husdyrbrug suppleret af mindre læhegn og enkelte vådområder. Visuelt er ejendommen delvist afskærmet af bevoksning, og indsynet begrænses af de eksisterende strukturer i marklandskabet.

Området rummer ingen særlige landskabsfredninger eller kulturhistoriske strukturer, men de nærliggende skovområder – herunder Gludsted og Nørlund Plantager – bidrager til landskabets samlede variation og fungerer som væsentlige økologiske forbindelser. Lokalt findes småbiotoper som grøfter, markskel og mindre damme, der understøtter flora og fauna i tilknytning til det dyrkede areal.

Samlet set vurderes landskabet som robust over for almindelig landbrugsdrift. Den landskabelige sårbarhed knytter sig primært til vandmiljøet ved Holtum Å og Ejstrup Sø samt til de småbiotoper, der bidrager til biodiversiteten. Forudsat at disse hensyn indarbejdes, vurderes den samlede landskabspåvirkning ved ændringer på ejendommen at være lokalt begrænset.

4.4 Begrænsning af ammoniakemission

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses. Aktuelt resulterer udvidelsen af husdyrproduktionen i en øget udledning. Overholdelse af fastlagte BAT emissionsgrænser sikrer at produktionen overholder de forbedringer som skal følge med nye staldbyggerier.

Den anvendte teknologi bevirker, at udledningen af ammoniak ligger under BAT-kravet.

Egenkontrol

Kontrol af anlæg og produktion sker via tilsyn og anvendelse af logbog for drift og vedligehold af varmevekslerne. Desuden føres logbog over:

- vandforbrug
- foderforbrug
- dødelighed
- Elforbrug

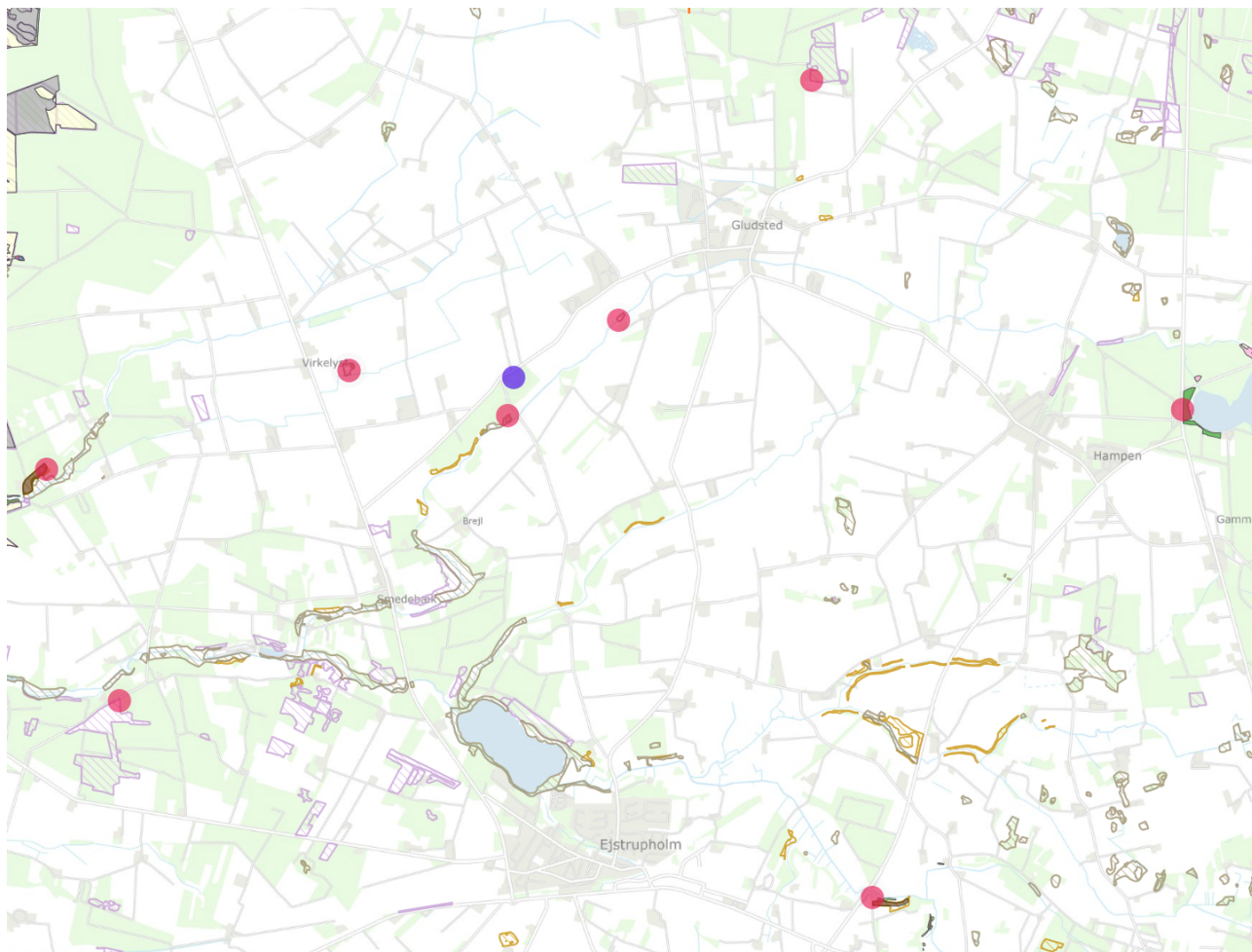
Endeligt foretages effektivitetskontroller for at sikre at branchens udvikling kan nås.

Vurdering

Samlet er BAT-kravet overholdt, da staldsystem med påmonteret teknologi og opnåelig effekt kan give tilstrækkelig reduktion til at overholde BAT emissionskravet.

Produktionen har i væsentlig grad taget hensyn til ammoniakudledningen ved brug af teknologi.

4.5 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Figur 13 - Kort med angivelse af nærliggende natur.

Kategori 1 natur: der er en totalbelastning på 0,0 kg N-NH₃/ha/år. Det er den mest sårbare natur, der er mere end 4 km til nærmeste område mod vest. Afstanden gør at der ikke er nogen belastning på denne natur fra produktionen.

Kategori 2 natur: der er en totalbelastning på maksimalt 0,1 kg N-NH₃/ha/år. Nærmeste naturområde ligger mere end 3,5 km mod nord/øst og påvirkes heller ikke målbart fra landbruget

For de omkringliggende kategori 3 og § 3 naturområder er der tale om en øget belastning på op til 0,7 kg N-NH₃/ha/år i forhold til for 8 år siden og 0,5 kg N-NH₃/ha/år i forhold til nudriften. Den belastede natur er moseområdet som ligger vest for stalde langs Smedebæk. Alle øvrige naturpunkter som ligger tæt ved ejendommen belastes også under det som lovgivningen tillader.

Mosen og engen er vurderet af Ikast Brande kommune i forbindelse med udvidelsen i 2019. Her fandt kommunen at der voksede ammoniakfølsomme arter i mosen som allerede var belastet af ammoniak fra drænvand og gennem bidrag fra luften. Der er således ikke arter i området som tager skade af yderligere kvælstofbelastning.

§3 området nær ejendommen er undersøgt. Der er ingen krav i lovgivningen om påvirkning med luftbåren ammoniak. Nord/øst for ejendommen også ved Smedebæk ligger en eng der er udpeget til §3 natur. Her er belastningen 0,7 kg N/ha mere end for 8 år siden.

Vurdering

For kategori 1 natur må der maksimalt være en totaldeposition på 0,4 og 0,2 kg N/ha/år ved kumulation med hhv. 1 og mere end 1 husdyrbrug. I dette projekt er der ikke regnet med andre husdyrbrug som påvirkes af landbruget. Habitatområdet mod vest må derfor modtage den højeste belastning, totaldepositionen må således maksimalt være på 0,7 kg N/ha/år. Der er så stor afstand til naturområderne, at der ikke kan påvises en belastning fra det husdyrhold som er indsat i ansøgningen. Med en beregnet belastning på 0,0 kg N/ha/år overholder det ansøgte afskæringskriterierne.

Kategori 2 områderne ligger mere end 3,5 km fra husdyrbruget. Hvis den beregnede totaldeposition er mindre end 1,0 kg N/ha/år, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt. Nærmeste hedeområde mod nord/øst modtager 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes, at det ansøgte overholder afskæringskriteriet for kategori 2 natur, fordi deposition fra husdyrbruget til pågældende hede, er under afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha/år.

Med en merbelastning på mindre end 1,0 kg/ha/år på kategori 3, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29. Nærmeste §3 eng belastes ikke udover denne grænse.

Afskæringskriteriet for ammoniak emission til KAT 1, 2 og 3 natur vurderes derfor til at være overholdt.

4.6 Lugtgener for omboende

Afskæringskriteriet for geneafstand er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Den maksimale lugtpåvirkning af omgivelserne er afhængig af temperatur og vindretning. Derfor må det formodes at det kun sker få perioder årligt og i begrænset antal dage ad gangen.

Lugt i forbindelse med specielle/periodiske aktiviteter så som gylleudkørsel er ikke med i beregningerne, her ses kun på lugtgener fra stald og lager. I forbindelse med udkørsel af gylle er det godt landmandskab at tage hensyn til naboer og varsle hvor og hvornår der udbringes gylle.

Vurdering

Genekrav til lugt bliver overholdt ved fortsat produktion og med udvidelsen. Der er ikke kumulation fra andre husdyrbrug, det vil sige at der ikke er andre husdyrbrug i nærheden som giver anledning til lugt i forhold til de nærmeste naboer. Derfor vurderes den ansøgte husdyrproduktion ikke at give anledning til unødige gener for omboende.

4.7 Støjgener

Der er få støjkloder i forbindelse med slagtesvineproduktionen. Ventilationsanlægget er kilde til mest støj, da det er mest i drift. Transporter og aflæsning af foder giver også støj. I forbindelse med

modtagelse af smågrise og levering af slagtesvin, må der forventes aktivitet med transport og støj på alle tider af døgnet. Normalt vil transport dog begrænse sig til dagtimerne på hverdage.

De nye staldafsnit etableres med nyt ventilationssystem, og i forbindelse med årlig gennemgang får alle ejendommens ventilationssystemer en grundig gennemgang. Det skal sikre at der kan opnås tilstrækkelig ydelse og at alle enheder er indstillet korrekt og i overensstemmelse med styringen af systemet. Det forventes at nye ventilationssystemer støjer mindre og anvender mindre energi.

Foder/fodermidler kan leveres med lastbiler som kan tippe af. Der er et påslag i foderladen her kan de forskellige løsvare læsses af og lagres indendørs. Andre foderblandinger skal blæses op i de udendørs siloer.

Vurdering

Det vurderes, at et moderne og velvedligeholdt anlæg til opbevaring af foder, ikke giver anledning til unødigt generende støj. Aflæsning af foder sker mest i dagtimerne. Aflæsning sker på få minutter. Alle grise er slagtesvin der afhentes af slagteriet

4.8 Støvgener

Der er monteret store cykloner på fodersiloerne så støv herfra er elimineret. Foderindblæsning foregår derfor uden gener eller spild.

Ved transport på ejendommen i sommerhalvåret kan der også opstå støvgener.

Tilskudsfoder i små mængder kan komme i tankbil som blæser fodret ind. De indendørs siloer er monteret med cykloner til at fange støv.

I forbindelse med markdriften er der støvgener, dog af mere lokal og kortvarig karakter.

Tiltag

På fodersiloerne er der monteret en støvcyklon, således støvgenerne minimeres ved indblæsning af foder.

I tilfælde af væsentlige støvgener fra transport på ejendommens interne veje, kan hastigheden nedsættes, det vurderes ikke at der er behov for yderligere tiltag til at binde støvet.

I forbindelse med markdriften kan den planlægges efter vindretning og vejret i øvrigt. Dog indenfor visse grænser.

Vurdering

Tiltagene vurderes som tilstrækkelige for at undgå unødige støvgener.

4.9 Lyspåvirkninger

Der er lysplader i taget på rundbuehallerne men ingen vinduer i de eksisterende stalde. Der er ingen planer om at montere yderligere vinduer eller lysplader. Lyset hos slagtegrisene styres med ur og tænder og slukker derfor automatisk. Lys anvendes til at sikre grisenes ædelyst, der er ikke tale om skarpt lys, eller lys som kan genere udover egen matrikel. Lystimer og lysintensitet i staldene kan således reguleres. Udenfor de staldafsnit hvor der skal læsses grise, tændes lys når der arbejdes.

Der er vinduer i foderlade, men heller ikke her er der tale om meget skarpe lys, som peger ud mod naboer. Derfor er der ingen fjernpåvirkning fra lys inde fra staldene.

Der er lys ved porte, siloer og døre for at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø og for at færdsel omkring bygningerne kan foregå sikkert. Det er især vigtigt omkring gylletankene, men her sikres et godt udsyn ved hjælp af lys på maskinerne.

Tiltag

Ved fodersiloerne og porte er der monteret lys som ikke lyser op på staldbygningerne, men lyser ned på arealet, hvor der skal færdes. Lyset tændes kun i forbindelse med aktivitet som kræver lys.

Fremtid

Lysplader og vinduer kan monteres på alle stalde. Det kan komme på tale, for at imødekomme evt. fremtidige produktionskrav eller lovgivning på området. Dagslys kan derfor blive en del af grisenes opvækst og stimulation, dagslys hos grisene kan sikre aktivitet, men også være dæmpende i efterår og vinter. Lyset inde i staldene skal altid tilpasses til dyrenes behov og aktivitet. Hvis der monteres lysplader eller vinduer, vil disse blive placeret, så der ikke opstår utilsigtet lyspåvirkning udefra. Kunstiglys fra køretøjer må ikke utilsigtet kunne oplyse områder inde i staldene.

Vurdering

Det vurderes ikke, at lys giver anledning til gener for naboer. Det udendørs lys har en nedadgående retning og vil ikke oplyse områder mere end få meter fra siloer og porte. Hvis der monteres lysplader eller vinduer på en eller flere stalde, vil lysmængden herfra begrænse sig til et niveau som ikke vil genere naboer eller forbipasserende. Der tages hensyn til trafikanterne som benytter Smedebækvej så der ikke opstår farlige situationer.

4.10 Skadedyr

Al husdyrproduktion kan tiltrække skadedyr. Der er indgået en kontrakt omkring monitorering og bekæmpelse af skadedyr.

For at minimere opformering af rotter er alt foder opbevaret i lukkede siloer. Al fodertransport foregår i lukkede rør.

Gyllesystemet er et lukket system og spild opsamles. Der udsluses gylle fra staldene ugentligt for at reducere ammoniakemission og for at reducere opholdssteder for skadedyr. Det har en gavnlig effekt overfor lugt. Der skal ikke kunne opformeres skadedyr og bekæmpelse iværksættes ved konstateret angreb.

Der vil blive aftalt opsyn i forhold til skadedyr med et godkendt skadedyrsfirma eller kommunen.

Fluer

I gødningen kan der udklækkes fluer, hvis den er fugtig. Dybstrøelsen i sygestierne udgør kun en lille mængde. Den holdes tør og fjernes ved holdskifte. Derfor er der ingen fluer. Der anvendes ikke markstak, derfor er det ikke en kilde til fluegener. Gyllesystemet er lukket og der vil normalt ikke være store muligheder for udklækning. Den effekt er forstærket med ugentlig udslusning.

Vurdering

Tiltagene vurderes som tilstrækkelige til at sikre naboer for gener vedr. skadedyr. Der er ikke tidligere konstateret problemer med fluer, derfor vurderes den aktuelle management af husdyrgødningen til at være tilstrækkelig.

4.11 Transporter

Ved en udvidelse af produktionen, er der en stigning i transporter. Der er en mindre synergieffekt i logistikken.

Der produceres kun slagtesvin på ejendommen

Udkørselsforholdene ved Smedebækvej er gode. Der er tale om en mindre befærde vej med god forbindelse til større vejnet. Kun Gludsted by kommer til at få flere transporter. Mere end 50 % af transporterne vil gå til større vejnet via Ikastvej. Det forventes ikke at give anledning til farlige trafiksituationer.

Vurdering

Transporterne til ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener udover det som må forventes af den øgede mængde trafik.

4.12 Energi

Der vil i forbindelse med etableringen af den nye stald blive anvendt energivenlige løsninger i byggeriet. Der er løbende renoveret i de eksisterende stalde til de mest energirigtige løsninger. Hele ejendommens inventar vurderes løbende for at fastlægge, hvornår en udskiftning er påkrævet. Alle stalde er derfor løbende forbedret, og i den forbindelse er der stort fokus på energiforbruget.

Vurdering

Senest ved første revurdering af godkendelsen skal produktionen gennemgås af en energikonsulent med henblik på en gennemgang af muligheder for energibesparelser. Det vurderes at være tilstrækkelig til at sikre mod et for stort energiforbrug på ejendommen.

4.13 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Da der udelukkende opbevares flydende husdyrgødning i staldene og i gødningslageret, vil eventuelle spild hurtigt kunne opdages, men samtidig være vanskeligt at opsamle, hvis det først finder sted. Risikoen for påvirkning af nærliggende vandressourcer er derfor en faktor, der skal indgå i vurderingen af ejendommens miljøforhold.

Ved brug af vandtryksregulering i drikkeniplerne minimeres vandspildet i stalden. Dette har en betydelig vandbesparelse.

I forbindelse med vask anvendes iblødsætning og højtryksrensning.

Vurdering

Tiltagene er effektive og vurderes tilstrækkelige til at holde vandforbruget på et minimum. Drikkevand er afgørende for grisenes vækst, derfor er der stort fokus på drikkesystemets funktion. Vask af stalde vurderes at foregå effektivt med mindst muligt vandforbrug.

4.14 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Grisene er opstaldet i lukkede stalde med fast bund. Forbeholdere og lagertanke er sikret mod fejlbetjening og overløb. Portene benyttes til ind- og udsætning af foder mm. Efter hvert ugehold rengøres stalde, enten tørrengøres eller med højtryksrensere. Vaskevandet ledes til opsamlingsstank og gyllebeholder.

Vurdering

Da al gødning holdes inde i lukket system fra staldene, forbeholder og lagertankene, vurderes det, at der er en minimal risiko for forurening af næringsstoffer til de omgivende jordarealer. Det vurderes, at dette staldsystem er sikkert og beskytter jord og jordbund.

4.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Salmonella og campylobacter

Der er flere typer bakterier, der kan smitte fra dyr til menneske. Derfor overvåges produktionen for disse sygdomme. Desuden er der tiltag som begrænser risikoen for at indføre smitten til dyrene. Her er fokus på hygiejne i forbindelse med pasning af grisene, der er separat rum til at skifte tøj og vaske sig før man går ind i staldene. Ventilationssystem indrettes så fluer og insekter ikke kan komme ind udefra med smitte. Der er 0-tolerance overfor gnavere i stalde og foderopbevaring. Hele produktionen, slagterier og foderleverandører er underlagt et nationalt prøveprogram for at opspore smittede besætninger. Der ligger nøje beskrivelser af konsekvenser af positive fund, for at sikre folkesundheden.

Husdyr-MRSA (MRSA CC 398)

Husdyr-MRSA er en særlig type MRSA, som kan smitte fra dyr (hyppigst svin) til mennesker. Den rammer primært mennesker, der arbejder med levende svin. Husdyr-MRSA smitter mere sjældent fra menneske til menneske end andre MRSA-typer, men der er personer, der ikke har været i kontakt med svin, som er blevet smittet med husdyr-MRSA.

Der foreligger ikke undersøgelser som påviser, at naboer til svinebesætninger er særlig udsat for infektion med MRSA CC 398.

Vurdering

Overvågning af salmonella og campylobacter sikrer forbrugerne ved køb af **Danske** Svinekød. Det er et nationalt overvågningsprogram. Det vurderes desuden, at Grise ikke giver anledning til forøget risiko for påvirkning af naboer med Salmonella, Campylobacter eller MRSA.

4.16 Alternative løsninger

Placering

Stalden kunne også placeres fritliggende mod vest ved stuehus og foderlade. Denne placering er fravalgt, dels pga. at stalden ikke i samme grad vil kunne sammenbygges med eksisterende servicerum og anvende eksisterende foderanlæg. Der bliver øget fokus på biosecurity på ejendommen, da hele anlægget hænger sammen. Men set i forhold til de praktiske fordele og sektionering hvor der vaskes og rengøres i staldafsnit, er den valgte løsning bedst. Det bliver muligt at opretholde de eksisterende transportveje og udbygge interne transportveje omkring gylletanke og de nye stalde. Det går også hen imod ønsker om, at hele husdyrbruget skal fremstå som én enhed, og for at driftsbygningerne skal have et harmonisk udtryk. Med valgte placering, opnås harmoni og driftsmæssig sammenhæng.

Teknologi

Der anvendes gyllekøling i nye slagtegrisestalde og i eksisterende rundbuestald fra 2020. Varmen

fra gyllekølingen bruges andre steder i anlægget til opvarmning af staldafsnit, til forrum og til stuehus.

Staldsystem

Der findes alternative staldsystemer til det valgte. Det valgte er identisk med eksisterende staldtype og bliver derfor foretrukket.

Vurdering

Det vurderes, at den valgte løsning er den mest optimale.

4.17 Oplysninger om konsulenten

Anne Kirkegaard
Velas – cvr 30869052
Asmildklostervej 11
8800 Viborg

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere 2.000 stipladser slagtegrise.

5.3 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af driften vil anlægget blive tømt for dyr og husdyrgødning. Stalde og servicebygninger vil blive vasket, foderopbevaringsanlæg tømt og rengjort. Container til opbevaring af husdyrgødning, vil blive fjernet.

5.4 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2

5.4.1 BAT-Energi

Ved brug af EC-motorer i ventilationen kombineret med naturlig ventilation er der valgt den mest energibesparende type ventilation.

Elementer som sikrer god isoleringsevne i staldens sider og tag, er ligeledes energibesparende.

Vurdering

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.4.2 BAT-Vand

Trykregulering af vandtryk i drikkenipler mindsker vandspild i stalden. Der er fokus på mulig besparelse i forbindelse med vask af stalden.

Vurdering

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.4.3 Management

Der udarbejdes et miljøledelsessystem for produktionen.

Medarbejdere sendes løbende på faglig efteruddannelse. Og den ansvarlige for produktionen sørger for at medarbejdere for:

- efteruddannelse via kurser
- at de løbende introduceres til effektivitetskontrollen
- at de får faglig viden om grise og deres adfærd og behov
- samt teknisk viden om staldene og de tekniske anlæg der er i produktionsbygningerne.

Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Egenkontrol anvendes i den daglig drift.

Vurdering

Der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

6. Konklusion

Denne godkendelse af den eksisterende og ansøgte produktion, synliggør de påvirkninger som produktionen har på omgivelserne. Den planlagte udvidelse har samme management som eksisterende produktion.

Ud fra ansøgers beskrivelser af produktionen sammenholdt med beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, er den samlede vurdering, at ansøger har gjort sig de nødvendige tanker om projektet, og derigennem taget de foranstaltninger der er nødvendige så projektet ikke indebærer væsentlige negative virkninger på miljøet.

KAT 1+2 Natur og landskab er ikke påvirket udover de lovgivningsmæssige grænser. Nærmeste KAT 3 mose er påvirket med 0,7 kg N/ha yderligere end for 8 år siden. Det er 0,3 kg N/ha/år under det som lovgivningen afgrænser som en væsentlig ændring. Derfor er påvirkningen af områdets natur ikke væsentlig. Det konkluderes derfor at produktionen ikke giver anledning til væsentlig

g negativ påvirkning som kan resultere i ændringer af natur og landskab.

En forsat drift i eksisterende stalde, samt opførelse af nye rundbuehaller til udvidelse af slagtesvineproduktionen

er bedste og mest rationelle strategi. Fremtidig miljøteknologi vil kunne minimere påvirkningerne fra husdyrproduktionen, men det kræver helt nybyggede staldanlæg. Der vil ske en løbende forbedring i eksisterende stalde og allerede med dette nybyggeri kræver det ny teknologi.